

ONDERHOUDSCHECKS

PRAKTISCHE ADVIEZEN

KLEIN HERSTEL

INSPECTIERAPPORT 2020

Klokkenstoel It Noard bij 21 te Broek

Objectgegevens

Object: Klokkenstoel
                                  It Noard bij 21 te Broek
Gemeente: DE FRYSKЕ MARREN
Objectnummer: 0707.4044
Monumentnummer: 13224

Inspectieplan

Abonnee/Contactpersoon: St. tot Behoud van Rijksmonumenten   (06) 53470211
                                  De heer J. Belksma   jellebelksma@me.com
Locatie: Bij de kerk.
Risicoklasse: 3

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

Het exterieur is goed bereikbaar voor inspecties en matig bereikbaar voor reparaties. De aanwezige haken niet gebruiken in verband met dat de makelaar door houtrot is aangetast.

Inspectiegegevens

Inspectie uitgevoerd door: J. Binnema
Datum inspectie: 26 maart 2020

Inleiding

Dit Inspectierapport is tot stand gekomen volgens de uniforme en onafhankelijke Inspectiemethode van de gezamenlijke provinciale Monumentenwachten. Het is bedoeld als leidraad voor het plegen van stelselmatig en periodiek onderhoud ter voorkoming van verval.

Deze inspectie heeft betrekking op de staat van onderhoud en de gebreken aan die delen van het object, die zichtbaar en op redelijke wijze veilig bereikbaar zijn. Niet-zichtbare delen c.q. verborgen gebreken zijn niet gecontroleerd. Er is geen diepgaand bouwkundig onderzoek uitgevoerd en ook geen asbestinventarisatie. Eventueel aangeven hoeveelheden zijn een globale inschatting, hieraan kunnen geen rechten worden ontleend.

Algemeen

De staat van het casco is matig en de onderhoudsstaat is redelijk. Casco matig vanwege de houtrot en de aanwezige zwam aantastingen.

Uitgevoerde werkzaamheden door Monumentenwacht

-

Verwerkte materialen

-

Prioriteitenlijst

De belangrijkste aanbevolen werkzaamheden zijn hieronder samengevat, op volgorde van prioriteit. Daarna volgt op de volgende pagina een uitgebreide checklist, waarin alle onderdelen van het object zijn benoemd en gekwalificeerd, zo nodig voorzien van een toelichting met eventueel een hersteladvies.

Op onze website www.monumentenwachtfryslan.nl kunt u aanvullende informatie vinden, zoals onderhoudswijzers en duurzaamheidstips.

Voorafgaand aan de uitvoering van werkzaamheden adviseren wij u om bij de gemeente te informeren of hiervoor een vergunnings- of meldingsplicht geldt.

Onderdelen	Rubriek	Technische staat	Termijn
Klokkenstoel			
○ Vervangen makelaar/lodenmuts. Herstellen lekkage.	2.1.1/2.8/4.2.2	Slecht	0-1 jaar
○ Herstellen/aanlassen/vervangen onderdelen kapconstructie.	2.1.1	Slecht	0-1 jaar
○ Herstellen/vervangen klos, loden muts mastvoet en vlaggenmast.	2.8	Slecht	0-2 jaar
○ Bij het uitvoeren van het schilderwerk het houtrot herstellen.	2.2.6	Redelijk	0-2 jaar
○ Ontroesten en behandelen ijzerwerk.	1.8	Slecht	0-2 jaar
○ Uitvoeren schilderwerk.	1.1/1.7.2	Slecht	0-2 jaar

RUBRIEK	TOELICHTING	HERSTELADVIES	<i>klokkentoeel</i>
1. GEVELS			
1.1 Funderingen			
Klippen algemeen			
- pleisterwerk	R	Plaatselijk gescheurd, los en weggeval- len. Op enkele voetstukken blijft water staan.	○ Losse delen pleisterwerk verwijde- ren, schoonmaken en aanhelen met een geschikte pleistermortel.
- schilderwerk pleisterwerk	S	Gebladderd en schrale afwerking.	○ Behandelen.
- voetstukken staanders (peul- houten)	R	Drie peulhouten zijn licht door houtrot aangetast bij de aansluiting met het pleisterwerk.	○ Nog geen herstel noodzakelijk.
1.7 Glas/schilderwerk			
1.7.2 Schilderwerk			
Algemeen			
- constructie stoel / luibalk	M	Barstvorming, vuil verfwerk, bladde- rend en schraal verfwerk.	○ Uitvoeren schilderwerk.
- gepotdekselde delen	M	Plaatselijk barstvorming en bladderend.	○ Uitvoeren schilderwerk.
- makelaar	S	Kaal hout, bladderend, barstvorming en glansverlies.	○ Uitvoeren schilderwerk.
1.8 Diversen			
Bilinga constructie			
- staanders	G		
- liggers	G		
- schoren	G		
- draadeinden door verbindin- gen	G	Plaatselijk licht roestig.	
- draagbalken	G		
- draagplaten	G		
- koppelbalken	G		
- klimklossen	G		
Luiwerk			
- algemeen	R	Roestige onderdelen.	○ Ontroesten en behandelen ijzer- werk.
- luidklok	G		
- luidklok ophanging	R	Draadeinden en vooral bouten zijn ge- roest.	
- klepel	G		
- klepel ophanging	G		
- luidas	S	Op diverse plaatsen door houtrot aan- getast.	○ Vervangen luidas.

- ijzerwerk luidas
- smeerpotten / lageringen
- luidboom
- bevestiging luidboom
- luidtouw
- bevestiging luidtouw aan stok

2. DAKEN

2.1 Kapconstructies

2.1.1 Hout

Kapconstructie

- makelaar

- spanten

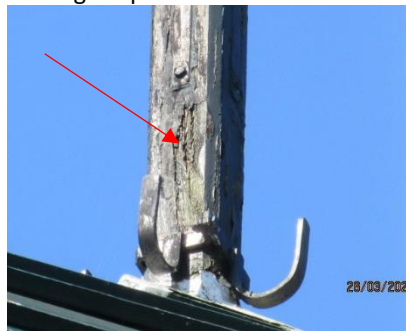

Door houtrot aangetast.

- R Plaatselijk roestig.
- R Plaatselijk roestig.
- G
- R Roestig.
- G
- S Zeer roestig, plaatselijk bijna door ge-roest.

- Vervangen bevestiging, inclusief de harpsluitingen.

- M Boven de kap gerot. Uitsluitend van afstand geïnspecteerd.

Door houtrot aangetast.

- S Bovenin bij makelaar door zwam aangetast, vermoedelijke oorzaak lekkage. Plaatselijk gescheurd door de roestige vernageling. Vermoedelijk zijn enkele spanten bij de aansluiting met de gepotdekselde delen licht door houtrot aangetast.

- De makelaar moet bij de eerstvolgende gelegenheid worden vervangen.

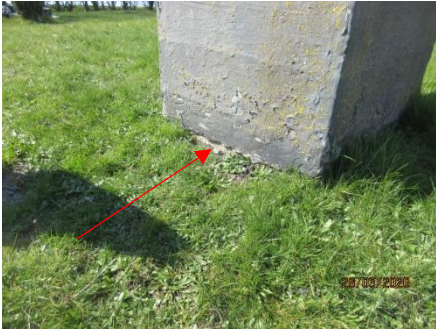
- Herstellen lekkage.
- Verwijderen door houtzwam aangetaste delen.

Gescheurde spant.

RUBRIEK	TOELICHTING	HERSTELADVIES
<p>- liggers onder kapconstructie</p>	 <p>Door zwam aangetast door lekkage.</p> <p>M Plaatselijk zijn de liggers gescheurd en gerot. Verder scheuren in het hout door het roesten van bevestigingsmateriaal door verbindingen (o.a. op hoeken). Bij scheuren is plaatselijk houtrot ontstaan.</p>	<p>○ Gedeelten hout inlassen, het overige houtrot tot aan het gezonde gedeelte uitfrezen en uitvullen met een twee componenten kunsthars.</p>
<p>- vernageling/draadeinden</p>	 <p>Door houtrot aangetast en gescheurd.</p> <p>R Roestig, vooral de draadeinden van de liggers (onder de kap) aan de dekbalk over de constructie van de klokkenstoel.</p>	<p>○ Bij gelegenheid vervangen.</p>
<p><u>2.2 Dakbedekking</u></p> <p>2.2.6 Overig</p> <p>Houten bedekking</p> <p>- gepotdekselde delen</p>	<p>R Enkele nagels beginnen los te werken en enkele nagels zijn roestig. Plaatselijk licht gerot, onder ander bij de bevestigingen/ nagels. Aan de binnenzijde enige aangroei van algen.</p>	<p>○ Houtrot verwijderen bij onderhoudsschilderwerk. Verder afwerken met een kunsthars. Op lange termijn moeten aangetaste delen worden vervangen (nu niet aan de orde).</p> <p>○ Bij het schilderen losgeraakte nagels vervangen door roestvaststalen schroeven en de schroefgaatjes stoppen met stopverf.</p>

RUBRIEK	TOELICHTING	HERSTELADVIES	<i>klokkentoe!</i>
<p><u>2.3 Loodaansluitingen</u></p> <p>Lood</p> <ul style="list-style-type: none"> - hoekkepers 	<p>R Vernageling beginnen wat los te raken. Enige ruimte tussen lood en houtwerk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ De nagels aandrijven bij gelegenheid. Eventueel bijplaatsen extra nagels. 	
<p><u>2.8 Diversen</u></p> <p>Algemeen</p> <ul style="list-style-type: none"> - bekroning - windvaan - loden muts om makelaar <p>Vlaggenmast</p> <ul style="list-style-type: none"> - loden muts mastvoet - vlaggenmast 	<p>G</p> <p>R Schrale afwerking. Plaatselijk verveloos.</p> <p>M Lekkage aan de binnenzijde.</p> <p>R Gescheurd en open, waardoor niet waterdicht.</p> <p>S Ondereinde is door houtrot aangetast.</p> <p>Door houtrot aangetast.</p> <p>M Door houtrot aangetast, oorzaak lekkage (door niet dichte loden muts). De twee krammen t.b.v. de borging d.m.v. spieën zijn sterk geroest.</p> <p>Door houtrot aangetast.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Behandelen bij gelegenheid. ○ Herstellen lekkage. ○ Vervangen loden muts. ○ Ondereinde houtrot verwijderen en de mast wat laten zakken. ○ Vervangen klos / balkje, incl. de beide krammen. 	

RUBRIEK	TOELICHTING	HERSTELADVIES	<i>klokkentoe!</i>
4. DIVERSEN			
<u>4.2 Bereikbaarheid en toegankelijkheid</u>			
4.2.2 <i>Exterieur (bereikbaarheid)</i>			
Ladderhaken			
- algemeen	S Haken aanwezig om het ijzerwerk van de bekroning. Makelaar is door houtrot aangetast, hierdoor zijn de haken niet te vertrouwen.	○ Vervangen makelaar.	
<u>4.3 Bestrating/terrein</u>			
Algemeen			
- bestrating/terrein	R Plaatselijk is het terrein gezakt. Gezakte grondslag.	○ Ophogen terrein.	
<u>4.4 Hekwerk</u>			
Algemeen			
- hekwerk	R Plaatselijk roestig.		
- schilderwerk	R Vervuild. Aanslag van algen. Roest door de verflaag en beschadigd verfwerk.	○ Schoonmaken. Uitvoeren schilderwerk.	
- betonwerk	R Plaatselijk beschadigd. De afwerklaag van de onderdorpel is stuk en plaatselijk niet meer aanwezig.	○ Op termijn herstellen.	
- duimen	R Plaatselijk roestig.		